

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทฝึกอ่านกับเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ตรงใจความมุ่งงามสื่อสาร (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใจความสำคัญ คือ ข้อความสำคัญของเรื่อง จะตัดออกไปไม่ได้ ถ้าตัดออกไปจะทำให้เนื้อความเปลี่ยนแปลงไปหรือได้ความไม่ครบถ้วน การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องมีสมาธิในการอ่าน อ่านอย่างรอบคอบ และผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจเรื่องทีอ่าน ต้องอ่านหลายๆ เที้ยว แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร แล้วตอบคำถามเหล่านั้นแต่เพียงสั้นๆ แต่ให้ได้ใจความชัดเจน จากนั้นนำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคหรือข้อความสั้นๆ

การอ่านเพื่อจับใจความจะต้องพิจารณาทีละย่อหน้า โดยปรกตีย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญทีสุดอยู่หนึ่งใจความ ข้อความอื่น ๆ เป็นส่วนขยายใจความสำคัญให้กระจ่างชัดขึ้นด้วยวิธีอธิบายความหมาย ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผล

ประโยคใจความสำคัญอาจอยู่ตอนต้นย่อหน้า อยู่ตอนท้ายย่อหน้า หรืออาจอยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า แต่ส่วนใหญ่มักอยู่ตอนต้นของย่อหน้า ในบางครั้งประโยคใจความสำคัญก็ไม่ได้เขียนไว้ชัดเจน ผู้อ่านจะต้องแยกให้ได้ว่า ข้อความใดเป็นใจความสำคัญ ข้อความใดเป็นใจความทีขยายหรือเสริมใจความสำคัญ

การเก็บใจความสำคัญ

วิธีเก็บใจความสำคัญมีหลายอย่าง เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่าง ๆ กัน การจดบันทึกย่อ วิธีจับใจความสำคัญมีหลัก ดังนี้

๑. พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ซึ่งมีใจความครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

๒. ตัดส่วนทีเป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย ตัวเลขสถิติ ตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ

๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง